

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2023

ՀՈՒՆՎԱՐ - ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 2

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ռ՞ր շարքում ուղղագրական սխալ *չկա*:

- 1) դափնեվարդ, գիրկնդիսառն, հեռաձիգ, բարվոքել
- 2) պատշգամբ, առնչվել, բարյացակամ, միմիանց
- 3) անհեթեթ, հեղեղատ, բազրիք, արհավիրք
- 4) երփներանգ, հղբանալ, պախուրց, գիշերօթիկ

2 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում միասին:

- 1) բարձր(աշխարհիկ), հիսուն(երեք), ի(վերուստ)
- 2) առ(ձեռն), բերնե(բերան), թեթև(քաշային)
- 3) առ(այժմ), ի(սպառ), հար(հավիտյան)
- 4) նոր(ջողայեցի), առ(այն), համ(երկրացի)

3 Ռ՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների միայն մեկ բաղադրիչն է գրվում մեծատառով:

- 1) ՄԵԾ ԵՂԵՌՆ, ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ, ԼԱ ՄԱՆՇ
- 2) ԱԶԳԵՐԻ ԼԻԳԱ, ՀՅՈՒՄԻՍԱՅԻՆ ՍԱՌՈՒՅՅԱԼ ՕՎԿԻԱՆՈՍ, ՍՈՒԵԶԻ ՋՐԱՆՑԲ
- 3) ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱՎԱՆԴԱԿ, ՄԵԾ ՍՆԵՐ, ՀԱՐՅՈՒՐԱՄՅԱ ՊԱՏԵՐԱԶՄ
- 4) ՆՈՐ ՏԱՐԻ, ՀԻՆ ՀՌՈՍ, «ՊԱՏՎՈ ԼԵԳԵՈՆ» ՇՔԱՆՇԱՆ

4 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերի տառերի և հնչյունների քանակն է հավասար:

- 1) անորոշ, հայորդի, արջաորս
- 2) ալեվարս, ապերջանիկ, ինքնաեռ
- 3) անընկեր, ակնբախ, բարձրանալ
- 4) կայսերապաշտ, մանրիկ, աստղալից

5 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերում *երկհնչյունի* հնչյունափոխություն կա:

- 1) քրիստոնեություն, բնափայտ, կուտակել, դժգունել
- 2) անգգուշաբար, բուսաբանական, անգուգադրելի, ալրադագ
- 3) կառուցապատում, ձկնաբուծարան, քնքշանք, կապտականաչ
- 4) բուրաստան, գուժկան, ուխտադրժորեն, դաշունահարել

6 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) գիրթ, շեշտակի, կտրուկ
- 2) նենգ, խաբեբա, գծուծ
- 3) սիրալիր, անբասիր, գորովալից
- 4) ցանկալի, տենչալի, բերկրալի

7 Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերը համանուններ *չեն*:

- 1) գորշ օրեր-գորշ վերարկու
- 2) ծաղկից հոտ քաշել-հոտ արածեցնել
- 3) փող հնչեցնել-փող ծախսել
- 4) կետ որսալ-կետ դնել

8 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ համապատասխանում տրված բառերն ու դրանց բացատրությունները:

ա. տատասկ	1. տաք քամի
բ. հյուլե	2. բուժական խոտերից պատրաստված դեղ
գ. սկահակ	3. փշոտ տերևներով խոտաբույս
դ. բալասան	4. նվազագույն մասնիկ
ե. խորշակ	

- 1) ա-2, բ-1, դ-4, ե-3
- 2) ա-2, բ-4, գ-3, ե-1
- 3) ա-3, բ-4, դ-2, ե-1
- 4) ա-3, գ-4, դ-2, ե-1

9 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ պարզ:

- 1) դրվագ, փափուկ, կայարան
- 2) վիթխարի, թախիժ, պարտեզ
- 3) խրճիթ, միտք, հրավեր
- 4) արձակ, գետին, դեղձան

10 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) խճաքար, որմնադիր, բարեգութ, հնավանդ
- 2) կարեվեր, բյուրեղապակի, ծանրաշարժ, թիկնագոր
- 3) հորդաբուխ, ալեհույզ, կաթնասուն, գետնանուշ
- 4) հոգեվիճակ, կորամեջք, հողմավար, գյուղեգյուղ

11 Ո՞ր նախադասության մեջ ապակատար ձևաբայ (կախյալ դերբայ) *չկա*:

- 1) Հասկացրո՛ւ նրանց, որ մարդը ազատ պիտի լինի, որ ոչ ոք իրավունք չունի ուրիշի իրավունքը ջնջելու:
- 2) Չվարթը թախիժով նայեց իրենց գյուղի կողմը և տխրեց, որ այլևս չի տեսնելու ծնողներին, խաղընկերներին:
- 3) Այն թռչող վայրկյանը, որ մարդիկ կյանք են անվանում, հավերժական է թվում այս խեղճերին. սակայն տեսնենք՝ ինչ է վաղը լինելու:
- 4) Տունդարձի ճանապարհին նա մտովի պատկերացրեց, թե ինչպիսի կարոտով էր գրկելու իր գավակներին:

12 Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ *չկա*:

- 1) հացթուխներ, սպաեր, գինեգործներ
- 2) չվերթեր, բուժկետեր, տետրներ
- 3) դաշտամկներ, բեռնակիրներ, լրագիրներ
- 4) օրհներգեր, մորաքույրեր, գործավարներ

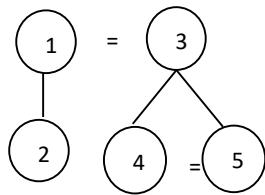
13 Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հողի գործածություն կա:

- 1) Հե՛յ ագահ մարդ, հե՛յ անգոհ մարդ՝ միտքդ երկար, կյանքդ կարճ:
- 2) Երբ ցույց էին տվել Չարենցին, վերջինս ասել էր. «Այդ նկարը պետք է ինձ տաս»:
- 3) Ծերուկ զինվորս քեզ կասեմ մի բան. հողն է քո ուժը, ոչ թե սին ոսկին:
- 4) Պատանին կանգնեց դիմացս ու առանց աչք թարթելու նայեց ինձ:

14 Ո՞ր նախադասության մեջ բայի սխալ ձև կա:

- 1) Մարդ չպետք է զբաղվի իր չսիրած գործով:
- 2) Եթե ուզում ես հաղթողի դերում լինել, պետք է չհավատալ կեղծ խոսքերին:
- 3) Նա նման չի այն մարդկանց, որոնք սովորաբար կապկում են ուրիշներին:
- 4) Մի՛ արա ուրիշին այն, ինչ չես ուզում, որ քեզ անեն:

15 Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Դուք կսարսափեիք, երբ տեսնեիք այս մարդկային դեմքերը, հառաչանք կարձակեիք, երբ հոգնած աչքերով ձեզ դիմավորեին նրանք, ում դուք անսահման կարոտել եք:
- 2) Հյուրերը, որոնք ցանկանում էին կամաց-կամաց ցրվել, ծանր հառաչանք արձակեցին. նրանք զգացին, որ իրենց թևերն ու ոտքերը թմրել են, և սաստիկ թուլություն են զգում:
- 3) Նա, որ այդքան փորձառու էր, բանակցությունները վարում էր բացառիկ վարպետությամբ, և չնայած խորամանկությանն ու փորձին՝ Փիլոնը ստիպված էր հստակ ու կոնկրետ պայմաններ հանձն առնել, որպեսզի դիմացինն իրեն խաբված չզգա:
- 4) Այն ժամանակ, երբ այս անվեհեր հյուրերը տեղավորվեցին դուքսի սեղանի մոտ, Ռաֆայելը, որ երեկ ճաշից հետո ինչ-որ պատրվակով դուրս էր եկել, զգուշությամբ չբացել, ներկայացավ հանդիսավոր դեմքով:

16 Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:

- 1) Ազատ ժամանակ նրա հիմնական զբաղմունքը ընթերցելն է:
- 2) Ժողովուրդը հեքիաթների մեջ է արտահայտում իր իղձերը:
- 3) Ո՞վ պիտի հոգ տանի սովալլուկ որբերի մասին:
- 4) Շատ մի խորացիր անորոշության լաբիրինթոսում:

17 Ո՞րն է բարդ նախադասություն:

- 1) Բելը կանգնել էր գորքից բավական հեռու, Հայկը՝ առաջին շարքում:
- 2) Ամենքը հետաքրքրված առաջ էին գալիս՝ տեսնելու սպանվածի կնոջը՝ անձանոթ իշխանուհուն:
- 3) Արշակը շփոթված մտածում էր այդ լուրը ամբողջ երկրում տարածելու և ամեն տեղ հասցնելու մասին:
- 4) Չանցած մի քանի վայրկյան՝ ներս մտավ իշխանը՝ ըստ սովորության՝ ձգված կանգնելով բոլորի առջև:

18 **Ո՞ր նախադասության մեջ կրկնադիր շաղկապ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):**

- 1) Ինձ պատմել են որ այնտեղ էլ ոչ մի չարխա չի պտտվում ոչ մի կուժ չի շինվում:
- 2) Ոչ Պագանինին կղաղարեր մի մեծ երգահան լինելուց ոչ էլ Ռուբենսը մի մեծ նկարիչ:
- 3) Ծով կար նրա մտքում և այդ ծովը ափ էր շարտում երբեմն սև թավիշե գլխարկով մի գլուխ մազերը կարճ կտրած երբեմն երկարազգեստ մի կնոջ թիկունքին երկար ծամեր:
- 4) Կարծում էր կգրի մի կարճ պատմվածք կամ մի ակնարկ կամ էլ որոշ ժամանակով գրելը կհետաձգի մինչև բավարար նյութ կհավաքվի ավելի ծավալուն գործի համար:

19 **Ո՞ր նախադասության մեջ է որոշիչն արտահայտված ածականով:**

- 1) Անիկը լուրը լսել էր կատարյալ անտարբերությամբ:
- 2) Ընկերոջ նվիրած հեռախոսը կորցրել էր:
- 3) Հիշողությանս մեջ մնացել է ուրիշ պատմություն՝ կապված այդ օրերի հետ:
- 4) Մովորություն է դարձել խմելու ջրի վատնումը:

20 **Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ կա:**

- 1) Կա՛ն Թինան, կա՛ն Լիանան պիտի ավարտին հասցնեն գործը:
- 2) Ամեն ինչ՝ թագը, գայիտը, հարստությունը, կարող է աղավաղել մարդկությունը մարդու մեջ:
- 3) Նրա պարթև հասակը, հպարտ կեցվածքը այդ պահին մի տեսակ անշուք թվացին:
- 4) Տերյանի «Մթնշաղի անուրջները» նոր էջ բացեց հայ բանաստեղծության մեջ:

21 **Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:**

- 1) Այս ամառ, ըստ կանխատեսումների, շոգ է լինելու, և կարծում եմ՝ ավելի ճիշտ կլինի՝ գործերդ հետաձգես մինչև աշուն:
- 2) Բոլոր արարածները, որ կան աշխարհում՝ թռչուններ, կենդանիներ՝ վայրի և ընտանի, իրենց ծնողներից են ստանում կյանքի առաջին հմտությունները:
- 3) Եղել է մի քաղաք, և մարդիկ, եզները սայլերին լծած կամ ուղտերին նստած, եկել են այդ քաղաքը՝ առևտուր անելու:
- 4) Աստված մարդուն տվել է ուշիմություն, բարեփոխվելու հնարավորություն, և մարդը գիտակցելով այդ՝ պետք է ձգտի կատարելության:

22 **Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:**

Հինգերորդ օրվա վերջում՝ ....., նա հաշվեց, որ նավը դեռ յոթ մղոն հեռու է իրենից, և ինքն անկարող է հասնել նրան:

- 1) ծովի ալիքների վրա օրորվելով
- 2) օվկիանոսի խորքում
- 3) ինքն իրեն հավաքելով
- 4) ուշ երեկոյան

23

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում դրանց տրամաբանական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Ռուս բանաստեղծ Անդրեյ Բեյլին գուցե տեղյակ էր դրանից և անչափ վախենում էր արևի ճառագայթներից. արևոտ օրերին երբեք չէր զբոսնում և տնից դուրս էր գալիս միայն ամպամած օրերին կամ երեկոները:
2. Այսօր մարդկությունը գիտակցել է, որ «շիկացած գազանի» վրա տեղի ունեցող պրոցեսներից են կախված մոլորակի կլիման և մարդու առողջությունը. մարդու համար խիստ վտանգավոր են մագնիսական փոթորիկները:
3. Գիտնականները նշում են, որ 18-րդ դարը մարդկության պատմության մեջ ամենասառը դարն է եղել. մոլորակի միջին ջերմաստիճանը բավական ցածր է եղել, և դրա հետ է կապված եղել մարդկանց մահացության աննախադեպ ցածր տոկոսը:
4. Հենց այդ դարաշրջանում արևի վրա ոչ մի պայթյուն չի եղել. լուսատուն գոյատևել է շատ խաղաղ, ինչը ևս նպաստել է մարդկանց առողջ լինելուն:

- 1) 3, 1, 4, 2
- 2) 4, 3, 2, 1
- 3) 3, 4, 2, 1
- 4) 4, 1, 2, 3

24

Ո՞ր հատվածն է արևմտահայերենով:

- 1) Գերության շղթան ինձ զգալի չէր,
Եվ ոչ բռնության անգութ ճանկերը.
Ձեզանից հետո ծանրացան նոքա.
Ո՛հ, անիծում եմ ես այն օրերը:
- 2) Կ'ուզեմ մեռնիլ դյուցազնային
Միրո մ' համար աղջկա,
Հետո աչերս վար կը նային,
Ո՞ր է այն Սերն, ա՛խ, չըկա...
- 3) Իմ եարն ի յերագիս եկաւ
ի սիրուն զէտ հարբած եղայ.
Յանկարծ ի քընոյս ելայ.-
լուսընկա՛յ, ու խիստ կու ցոլայ:
- 4) Մտիկ իմ եարին արեք,
զիս թողեր է՝ զո՞վ կու սիրէ.
Նման այն իրացն եղեր,
որ փողոցն որթոտ կու տնկէ:

25

Ո՞րն էր Դավթի և Փոքր Մհերի մենամարտի պատճառը «Մասնա ծռեր» էպոսում («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր):

- 1) Մհերը զայրանում է, որ մի թուխմորուս մարդ իր ձիու վրա մի երիտասարդ աղջիկ է տանում:
- 2) Մհերը Դավթից պահանջում է նրա նժույզը և մերժում ստանում:
- 3) Մհերը, տեսնելով այդ աժդահա մարդուն, ուզում է իր ուժը փորձել՝ նրա հետ գոտեմարտելով:
- 4) Մհերին դուր չի գալիս, որ իրեն անձանոթ այդ ձիավորը ճանապարհին իրեն չի զիջում:

26 Մայաթ-Նովայի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Ամեն մարդ չի կանա խըմի՝ իմ ջուրըն ուրիշ ջրեն է.
Ամեն մարդ չի կանա կարդա՝ իմ գիրըն ուրիշ գրեն է:*

- 1) «Աշխարս մե փանջարա է»
- 2) «Դուն էն գրլիսեն իմաստուն իս»
- 3) «Թամամ աշխար պտուտ եկա»
- 4) «Աշխարումս ախ չիմ քաշի»

27 Ա. Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի ո՞ր հերոսի խոսքն է.

«19-րդ դարը, սիրելիս, խաբեության դար է, իսկ այդ դարը դեռ չի վերջացել: Այժմ խաբում են ամենքը, և ամենից ավել՝ նրանք, որոնք ընթոստանում են խաբեության դեմ»:

- 1) Մարկոս աղայի
- 2) Սմբատի
- 3) Մարութխանյանի
- 4) Միքայելի

28 Նար-Դուսի «Ես և նա» պատմվածքում ո՞րն է իտալական այն սիրավեպի վերնագիրը, որը թարգմանաբար ներկայացնում է հերոսը՝ վերանվանելով «Նա»:

- 1) «Անկում»
- 2) «Վրեժ»
- 3) «Վերելք»
- 4) «Մի կորած մարդու հիշատակարանից»

29 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ Ա. Բակունցի «Ալպիական մանուշակ» պատմվածքի վերաբերյալ:

- 1) Հնձվորի տուն են այցելում հնագետը, նկարիչը և քանդակագործը:
- 2) Հնձվորը մահակը անասելի թափով իջեցնում է տղայի թիկունքին, որովհետև նա պահածոյի տուփ էր վերցրել անձանոթ մարդկանցից:
- 3) Երբ հնձվորի կինը թույլ չի տալիս, որ նկարիչն իրեն նկարի, վերջինս անակնկալի է գալիս:
- 4) Մինչ հնձվորի՝ տուն վերադառնալը երեք ձիավորներն արդեն հեռացել էին վրանից:

30 Ո՞ր տողն է բաց թողած:

*Փայտահատը հին երգն էր կրկնում
Եվ տաք սողոցն իր յուղում էր կրկին,
Թեղին անտարբեր ականջ էր դնում
.....:*

- 1) Եվ խոնավ-խոնավ բուրմունքներ կային
- 2) Տապալված կաղնու խուլ հառաչանքին
- 3) Մրսում էր կարծես վայրի նշենին
- 4) Օրոր էր ասում աշունն անտառին

31 Ո՞ր ստեղծագործության հեղինակը Ա. Իսահակյանը չէ:

- 1) «Մի մրահոն աղջիկ տեսա»
- 2) «Ռավեննայում»
- 3) «Հավերժական սերը»
- 4) «Հայոց լեռներում»

32 Պ. Սևակի «Եվ այր մի՝ Մաշտոց անուն» պոեմի ո՞ր տողերը Մաշտոցին չեն վերաբերում:

- 1) Նրանք ծնվում են, որ ապացուցեն,
Թե վերջը մի տեղ դառնում է սկիզբ:
- 2) Օտարականի ու հյուրի տեսքով
Ինքն իրեն տարավ աշխարհից աշխարհ:
- 3) Այդպես արցունք է ծնվում աչքի մեջ,
Երբ որ աչքի մեջ ընկնում է ավազ:
- 4) Ժողովրդի մեջ ննջում են Նրանք,
Ինչպես ջրի մեջ՝ ահեղ գոլորշին:

33 Ո՞ր բառերի վերջին արմատն է միավանկ:

1. հեռատեսություն, 2. տեղափոխել, 3. պարզերես, 4. ավարառու, 5. չվացուցակ,
6. պերճաշուք, 7. միջօրեական, 8. միահավասար

34 Ո՞ր նախադասություններում ուղիղ խնդիր կա:

1. Եթե ինձ հաջողվել է իմ այրվող այգեստանների ծուխը հասցնել մեր մեծ
նախնիների ստեղծած փառապանծ կոթողների բարձրությանը, այն ժամանակ ես
հանգիստ սրտով կարող եմ ապրել:
2. Եղնիկը էլ չէր փախչում մեզանից. նա արդեն ընտելացել էր մեզ:
3. Ահա սեղանին է դրված նրա երկրորդ գրքույկը՝ «Բուլղար ավազակապետը»՝
գրված բոլորովին վերջերս:
4. Իր սիրած թագավորի կյանքի հետաքրքիր դեպքերը ժողովուրդը գեղեցիկ
գրույցներ դարձրեց:
5. Մեր բարեկամները՝ ուսյալ, անուսում, Անեծքի դիմաց օրհնանք են ուզում:

35 Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնց կազմում համառոտ
նախադասություն կա:

1. Գնում էի մի երկիր, ուր գնում էին շատ-շատերը՝ բախտ որոնելու:
2. Բարեբախտաբար հայրս բացակա էր, ապա թե ոչ ինձ պիտի պատժեր:
3. Ա՛հ, երջանիկ չի եղել մանկությունս, որովհետև միջավայրը, որտեղ ծնվել եմ,
անթափանցելի խավար էր:
4. Իմ մանկության և պատանեկության տվայտանքների աղբյուրը միջավայրն էր,
այն մթնոլորտը, որը շնչում էի:

36 Ո՞ր բառազույգերի բառերը հականիշներ չեն:

1. արգասավոր-անպտուղ, 2. զուսպ-ժուժկալ, 3. բնավ-միշտ, 4. վեհ-նվաստ,
5. աչառու-կողմնակալ, 6. իմաստակ-անգետ, 7. անհարթ-ողորկ, 8. ճապաղ-սեղմ

37 **Տրվածներից որո՞նք են վերաբերական:**

1. անտարակույս, 2. այլուր, 3. բազմիցս, 4. նույնիսկ, 5. նաև, 6. սուկ, 7. մասամբ, 8. հիրավի

38 **Նշել այն թվերը, որոնց տեղում բուժ պիտի դրվի:**

Գարնանային գիշերն արդեն կիսվել էր(1) նա դեռ երկար նայում էր անորոշ մի կետի: Հետո տրորեց քունքերն ու վեր կենալով(2) քաշեց գրապահոցի վարագույրը: Սկզբում նա ձեռքը վերցրեց ուղտի(3) դեղնավուն կաշվով պատված նեղ ու երկարուկ տետրը(4) դարչնագույն մանր նոտրագրով լցված: Դրանք ամենօրյա գրառումներն էին(5) երեք-չորս տողից ոչ ավելի: Հետո նա թերթեց այն էջերը որոնք վերաբերում էին իր վաղ պատանեկությանը(6) երբեմն չափից ավելի կանգ առնելով միայն իրեն հայտնի դեպքերի վրա: Այդ պահերին ցավագործն կծկվում էր նրա դեմքը(7) մոմի լույսից կաթնավուն դարձած: Չգիտես ինչու(8) նրա հայացքը կանգ առավ գրառումների քսանյոթերորդ էջի պարբերության վրա:

39 **Տրված բառերից քանիստ՞ն է գրվում Մ:**

ա-բարտավան, ա-պաճույճ, ա-բոխ, ա-բարձիչ, ը-բոշխնել, հա-պատրաստից, բա-բեր, ա-բիծ

40 **Տրված բառերից քանի՞սն են բարդ:**

ամրոցամերձ, բազմավաստակ, հակադիր, ատամնաշար, մթագնում, դառնադի, դասալիք, հուշամատյան

41 **Տրված բառերից քանի՞սն են ածական:**

մշտապես, գովելի, սկզբունքային, քննադատական, արտաքուստ, որոշ, գրավական, առատաձեռնորեն

42 **Նախադասություններից քանիստ՞ն է թե-ն ստորադասական շաղկապ (նախադասությունները կետադրված չեն):**

- Թե Կարինե Քոթանճյանին տեսնեք Կարսի փողոցներում Ասեք նրան Չարենցն ասավ մնաս բարով մնաս բարով:
- Սոնան մանկության առվակի ջրերն էր կարոտել թե պատահմամբ մոտեցավ հնձանի դռնակին Դիլան դային չիմացավ:
- Լինել թե չլինել այս է խնդիրը:
- Այս քամին է թափում աշնան չոր սաղարթը Թե օդի է թափվում իմ թմրած ուղեղին:
- Աստված գիտի թե ինչ արավ Իրար տվեց իր մեջ առավ Խութն ու խոռոչը:

43 **Տրված հատվածում ընդգծվածներից քանի՞սն են գոյականական անդամի լրացում:**

Չէ՞ որ կյանքում չհասկացավ ոչ ոք մեզ,
Ու խնդացին լուսավոր մեր աչքերին,
Քուր հեզմեցին մեր կարոտները հրկեզ
Ու հեռացան: Ու ոչ մի լուր չբերին:

44

Պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սն են գործածված:

*Մշուշների շղարշի տակ
Աշնան խաշամն է խշխշում,
Քամու ձեռքերն անհամարձակ
Ամպի փեշերն են քաշքշում:*

հանգավորում, փոխաբերություն, բաղաձայնույթ, չափազանցություն

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միասլ է*, *Չգիտես* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Սահմանական, ըղձական և ենթադրական եղանակների ժխտականը կազմվում է դրական ձևերին չ մասնիկ ավելացնելով:
2. *Ն* և *չ* սոսկածանցները անցյալ կատարյալի կազմության ժամանակ ընկնում են:
3. *Ան* սոսկածանցավոր բայերը *ա* խոնարհման են, *են* սոսկածանցավոր բայերը՝ *ե* խոնարհման:
4. *Ե* խոնարհման բոլոր բայերը եզակի հրամայականում ստանում են *իր* վերջավորություն:
5. Բայի բաղադրյալ դիմավոր ժամանակաձևեր ունի միայն սահմանական եղանակը:
6. Հրամայական և հարկադրական եղանակները ունեն միայն պարզ ժամանակաձևեր:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը:

- 1) չմշկոր-, օ-անցք, եր-վել, գվար-
- 2) հանդեր-անք, հերար-ակ, հինավուր-, փղ-կալ
- 3) հաղար-, լա-վարդ, աղ-ամուղջ, բա-կոն
- 4) գա-տնի, խե-դուկ, փայծա-, պ-տոր

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ու*-ի հնչյունափոխություն կա:

- 1) սրբիչ, նշաճող, շրջադարձ, խնկաբույր
- 2) կամբջակապ, հարստանալ, մտավոր, շքամուտք
- 3) մկնիկ, ընչաքաղց, մանկամարդ, լեզվանի
- 4) ձվածեղ, բքախեղդ, հրանոթ, գտել

48 Ո՞ր բառի և՛ արմատում, և՛ ածանցում հնչյունափոխություն կա:

- 1) պատմագրական
- 2) ժողովրդայնություն
- 3) հավիտենական
- 4) լրատվություն

49 Փակագծերում տրված բառերից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

- ա. Տատս թոնրի կողքին էր շարել նոր թխած (1. ջնարակները, 2. նկանակները):
- բ. Ժամանակն աշդպես էլ չսպիացրեց նրա հոգում մնացած (1. խարամը, 2. խարանը):
- գ. Գունարտակը հորդ անձրևից լայրծուն դարձած ճանապարհին (1. ոթում, 2. գայթում) և դժվարությամբ առաջ էր շարժվում:
- դ. Այնքան վտանգավոր չէ չվարժեցված երիվար (1. հեծնելը, 2. հեծելը), որքան անփորձ բարեկամին գաղտնիքներ հայտնելը:

- 1) ա -2, բ -1, գ -2, դ -1
- 2) ա -1, բ -1, գ -2, դ -2
- 3) ա -1, բ -1, գ -1, դ -1
- 4) ա -2, բ -2, գ -2, դ -1

50 Ո՞ր դարձվածքի իմաստն է սխալ բացատրված:

- 1) *գրքի մի երեսը կարդալ* –կյանքից դասեր չքաղել
- 2) *ձեռքերը ծալած նստել* –անգործ լինել
- 3) *գլուխը մտնել* –դժվարությամբ հասկանալ
- 4) *պատին դեմ տալ* –անելանելի վիճակի մեջ դնել

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա փակագծերում նշված ածանցը:

- 1) առաջին, առկախ, առևտուր, առինքնում (*առ-* նախաձանց)
- 2) արտասուք, արտահայտել, արտացոլք, արտագաղթ (*արտ(ա)-* նախաձանց)
- 3) մոլորակ, վտակ, ազդակ, խոյակ (*-ակ* վերջաձանց)
- 4) կայան, խցան, փական, ծորան (*-ան* վերջաձանց)

52 Ո՞ր բառի կազմությունն է սխալ տրված:

- 1) *գերկարճալիք* – նախածանց+արմատ+արմատ+վերջածանց
- 2) *փոխանօրեն* – նախածանց+արմատ+արմատ
- 3) *շրջանավարտ* – արմատ+ածանց+արմատ (առանց հոդակապի)
- 4) *բնութագիր* – արմատ+հոդակապ+արմատ

53 Ո՞ր տարբերակում ձևաբանական վերլուծության սխալ չկա:

Նրանք ամբողջ ամառ տարածքը քաղհանում էին, մոլախոտերին, սակայն, վերջ չկար. մինչև մարտելով հասնում էին վերջին մարզերին, դեսուդեն նորերն էին ծլարձակում:

- 1) *ամբողջ* – որոշյալ դերանուն, *ծլարձակում էին* – ածանցավոր բայ
- 2) *չկար* – անցյալ կատարյալ, *դեսուդեն* – տեղի մակբայ
- 3) *մինչև* – ստորադասական շաղկապ, *քաղհանում էին* – ներգործական սեռ
- 4) *սակայն* – վերաբերական, *տարածքը* – տեղի մակբայ

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են դերանուններ:

- 1) սույն, երբևէ, մեկմեկի
- 2) նույնքան, ոչ ոք, այսօրինակ
- 3) մյուս, բոլորը, ոչ միայն
- 4) յուրաքանչյուր, այնտեղ, ուրեմն

55 Ո՞ր նախադասության մեջ սուկածանցավոր բայ չկա:

- 1) Որտորդ էի. լեռների վրա պատահեցի մի եղնիկի. առանց երկյուղի կանգնեց նա և նայեց ինձ մտերիմ հայացքով:
- 2) Գյուղացիներից մեկը շինարարության համար քար հանելու ժամանակ գետնի տակից գտնում է զանազան ամանների կտորներ ու այլ իրեր:
- 3) Պղտոր հեղեղի բերանն ընկած տաշեղի պես Լառ-Մարգարը շատ ափերի էր զարկվել, վերջը ալիքը Լառ-Մարգարին իր թռռան հետ զցել էր այդ գյուղը:
- 4) Երբ առաջին անգամ առվով ջուր էր կապել, ոտքերը մինչև ծնկները վեր բշտած, բահն ուսին՝ անցել առվով, գյուղում նրան արագիլի էին նմանեցրել:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ կա:

- 1) Խորախորհուրդ լությունը խախտեցին ցնծագին բացականչությունները. արդեն ոչինչ չէր կարող կանգնեցնել ուխտավորներին:
- 2) Տարիներ առաջ Սև ծովի ափին տեղադրվեց լազերային մի փարոս, որի ճառագայթը դիտվում է 35 կմ հեռավորությունից ցանկացած ժամանակ, նույնիսկ թանձր մառախուղի դեպքում:
- 3) Հնդկաստանի նահանգներից մեկում կա մի տաճար, որտեղ ապրում են հարյուր հազար «սուրբ» առնետներ. տաճարը նման է բերդի, որը վարպետությամբ սահմանազատված է աշխարհից պերճաշուք պարիսպներով:
- 4) Երկար տարիներ լինելով հայրենիքից հեռու՝ նա տառապում էր մի հիվանդությամբ, որ կոչվում է կարոտախտ:

57 Ո՞ր նախադասության մեջ հարադիր բայ չկա:

- 1) Կա՛նգ առ, հողագու՛նդ, Քո պտույտի մեջ Թող մայրամուտը մի քիչ երկարի:
- 2) Ի՛նչ քաղցր է նստել այստեղ, Ժպտալ քո խոսքին սեթևեթ:
- 3) Ամպերը դարձել գթության քույրեր, Ջրվեժի վրա ջուր են շաղ տալիս:
- 4) Ջանք է անում ամեն մի՛նը՝ Շուտով տանի, տիրանա:

58 Ո՞ր նախադասության մեջ պակասավոր բայ կա:

- 1) Անցա՛ծ օրեր, խի՛նդ ու սե՛ր, դարձե՛ք, իրար հետ եկե՛ք:
- 2) Փունջ-փունջ աղջիկներ սարերը ելան՝ Վիճակ հանելու աշխույժ երգերով:
- 3) Համբարձման գիշեր, էն դյութիչ գիշեր, Կա հրաշալի, երջանիկ վայրկյան:
- 4) Բախտի ճամփեքը տարբեր են լինում. Բախտն ամեն մեկին սիրում է տարբեր:

59 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասության երկրորդական նախադասության բնույթը սխալ նշված:

- 1) Նա շատ էր տխրում, որ հնարավորություն չուներ մշտապես բնակվելու բնության այդ խաղաղ անկյունում: (*պատճառի պարագա*)
- 2) Նահապետ Քուչակի քերթությունը ապացուցում է, որ մեր ժողովուրդն ընդունակ է կենսուրախության ու մեծ թռիչքների: (*ստորոգելի*)
- 3) Եվ կրկին հիշողության հեռավոր ծալքերում արթնացավ նա, ումից բաժանվել էր նա պատանության տարիներին: (*ենթակա*)
- 4) Նրանք ծանոթացան այն օրը, երբ Աստղիկը կայարան էր գնացել՝ ամուսնուն դիմավորելու: (*որոշիչ*)

60 Ո՞ր նախադասության մեջ դերբայական դարձված չկա:

- 1) Գնացքի շոգեկառքը զարդարել էին փողփողացող ալ դրոշներով:
- 2) Նավթի հետ գործ ունենալու պատճառով նրան տվել էին Մագութի Համո մականունը:
- 3) Աչքը խանութի պատերից կախած գույնզգույն հագուստներին էր:
- 4) Խոնարհվելով բարևելը սովորություն էր դարձրել:

61 Փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Մեծ ճիգով կրակը .....՝ մարդիկ տեսել են, որ ծառի մեջ ..... ածխացած մի հսկա վերք, ... մոմերի ..... վերքը:

(հանգցնել, մնալ, այրվել, բացել)

- 1) հանգցնելով, մնացել է, այրված, բացած
- 2) հանգցնելիս, մնացել է, այրված, բացվող
- 3) հանգցնող, մնաց, այրվող, բացած
- 4) հանգցնելիս, մնաց, այրվող, բացվող

62 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ձևի պարագա:

- 1) Բացեց պատուհանը և սկսեց դիտել հետաքրքիր խաղը:
- 2) Հանգիստ մոտեցավ դռանը և ծածկեց այն:
- 3) Այդ հարցը քննարկվել է շատ անգամ:
- 4) Երբեմն հիշում էր անցած-գնացած օրերը:

63

Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *«Մակբեթի» մեջ Շեքսպիրը հանգում է այն գաղափարին, որ մարդու մեջ անհաղթահարելի է փառամոլության ձգտումը:*
«Մակբեթի» մեջ Շեքսպիրը հանգում է մարդու մեջ փառամոլության ձգտման անհաղթահարելիության գաղափարին:
- 2) *Ծագող արևի առաջին ճառագայթներն ընկան մերձակա բլրի արևելյան լանջին, որը ծածկված էր սաղարթախիտ անտառով:*
Ծագող արևի առաջին ճառագայթներն ընկան սաղարթախիտ անտառով ծածկված մերձակա բլրի արևելյան լանջին:
- 3) *Այդ նավը, որ ժամանակին փրկության լաստ էր դարձել ինձ համար, վերադարձնում էր ինձ նորից նույն դժոխքը:*
Ժամանակին ինձ համար փրկության լաստ դարձած նավը վերադարձնում էր ինձ նորից նույն դժոխքը:
- 4) *Արքայորդին, երբ ազատվեց այդ աղջկա կապանքներից, ավելի եռանդով սկսեց զբաղվել իր հետաձգված գործերով:*
Այդ աղջկա կապանքներից ազատվելուց հետո արքայորդին ավելի եռանդով սկսեց զբաղվել իր հետաձգված գործերով:

64

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական նշան չպիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Մի քանի խոսք փոխանակելուց հետո արագ պառկեց անկյունում դրված բազմոցին և շուտ գալով աչքերը փակեց:
- 2) Հեռավոր ճամփորդությունից շուտով վերադառնալու են նրա երկար տարիներ բացակայած եղբայրները:
- 3) Նա ջանում էր հասկանալ ինչ կա այդ մարդկանց մտքում:
- 4) Նրա հայրը բարձրահասակ մի տղամարդ էր խիստ դիմագծերով:

65

Հ. Թումանյանի «Փարվանա» բալլադի վերաբերյալ պնդումներից որո՞ւմ սխալ չկա:

- 1) Աղջիկը քաջերից պահանջում է կա՛ն երկնքից աստղեր իջեցնել, կա՛ն անշեջ հուրը բերել:
- 2) Աղջիկը երկար տարիներ սպասում է քաջերին, սակայն նրանք այդպես էլ չեն վերադառնում:
- 3) Ծեր արքան աղջկան հորդորում է այլևս չսպասել քաջերին:
- 4) Փարվանա արքայադստեր համար տեղի է ունենում մրցություն, սակայն աղջիկը չի ցանկանում ամուսնանալ դաժան պայքարում հաղթանակած քաջի հետ:

66

Վ. Տերյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է հետևյալ հատվածը:

*Նվագով անուշ քանի՜ սիրեն
Կանչում էին ինձ և կախարդում,
Բայց սիրտս մաքուր, որպես ցորեն,
Պահեց անունդ վշտում արթուն:*

- 1) «Տխրություն»
- 2) «Կարուսել»
- 3) «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն»
- 4) «Որպես Լաերտի որդին»

Մարդկանց գիտելիքներ շնորհած աստվածներից շատերը ավանդապատումներում պատկերվել են հսկաների տեսքով: Այդպիսիք են եգիպտական Սեթը, արաբական Շեդդ Ադ-Բեն-Ադը, հունական Պրոմեթևսը: Այդպիսի էակների մասին տեղեկություններ կան և՛ ինկերի, և՛ աֆրիկացիների, և՛ հնդիկների, և՛ այլ ժողովուրդների մեջ, և՛ Ղուրանում, և՛ Աստվածաշնչում, և բոլորում էլ նրանց գոյությունը կապվում է նախատապանյան կամ նախասառցապատման ժամանակների հետ: Ենթադրության կա, որ երկրագնդի վրա ապրել են նման հսկաներ, որոնք, ակնհայտ է, երկրաբնակներ չեն եղել, և նրանց հասակը բացատրվում է իրենց մոլորակի ձգողության ուժի թուլությամբ կամ ջրի և այլ սննդատեսակների մեջ կալցիումի շատ մեծ քանակով: Գուցե դա մի այնպիսի մոլորակ է եղել, որի զանգվածը Մարս մոլորակի նման տասն անգամ փոքր է եղել Երկրի զանգվածից: Նրանց մասին տեղեկություններ կան անգամ Պլատոնի՝ Ատլանտիդայի, Լեմուրիայի մասին թողած վկայություններում: Փաստեր կան նմանատիպ տասը քաղաքակրթությունների մասին, որոնք եղել են չափազանց զարգացած, նրանց ներկայացուցիչները ամենայն հավանականությամբ տիրապետել են լազերային բարդ սարքավորումներին, թռչող սարքերին: Միայն այդպիսի հսկաների գոյությամբ կարելի է բացատրել եգիպտական կուլտուրայի, բուրգերի, ինկերի կամ ացտեկների քաղաքակրթության զարգացածության գաղտնիքը: Կա վարկած, որ տասը քաղաքակրթություններն էլ ատոմային պայթյունից են ոչնչացել, և համաշխարհային օվկիանոսը գուցե նրանց հետ կապված լուրջ գաղտնիքներ է թաքցնում:

1. Աստվածաշնչի և Ղուրանի համաձայն՝ հսկաները երկիր են հասել Մարսից և ջրհեղեղից առաջ ապրել են սովորական մարդկանց հետ կողք կողքի:
2. Համաշխարհային օվկիանոսի ուսումնասիրությունը կարող է հանգեցնել հսկաների քաղաքակրթությունների վերաբերյալ նոր բացահայտումների:
3. Ենթադրություններ կան այն մասին, որ Ատլանտիդայում ապրել են հսկաներ, որոնք ստեղծել են բարձր զարգացած քաղաքակրթություն:
4. Երկրի վրա վաղնջական ժամանակներում կալցիումի մեծ քանակի առկայությամբ է բացատրվում հնագույն հսկաների՝ մեծ չափեր ունենալը:
5. Ըստ Պլատոնի վկայության՝ Լեմուրիայի և Ատլանտիդայի հսկայամարմին մարդիկ ատոմային կռիվներ են մղել Ամերիկայի և Աֆրիկայի բնիկների դեմ:

1. Ա՛խ, իմ մեծ սերը. Նա հավասար է Կորած հույսերիս ճիշտ քառակուսուն:
2. Ի՛նչ զարմանալի աչքեր ունես դու, Կարծես թե լինեն երկվորյակ լճեր Հին հրաբխի գույգ խառնարանում:
3. Եվ մի հատիկ իմ այս աչքով Շատ եմ տեսնում, Ավելի շատ:
4. Աջ ու ձախ պտտեմ մի երրորդ կոճակ, Եվ մութը իսկույն հին չարքի նման Չքվի, չքանա:
5. Երեկոյան, երբ մենք բաց էինք թողնում մեր թուոցիկները, թվում էր, թե քաղաքի վրա լողում են տասնյակ լուսիներ:

69 Ո՞ր նախադասություններում անուղղակի խնդիր կա:

1. Տարիներ հետո, երբ ոտքս նորից ընկավ Օդեսա, շատ որոնեցի ծերունուն, բայց չգտա:
2. Նայեցի նրա վաղեմի բնակարանին:
3. Վերհիշեցի նրա բոլոր խոսքերը:
4. Ո՞վ գիտի, ո՞ւր է նա. արդյո՞ք մարդկանց կոշիկները կարկատո՞ւմ է իր հին ասեղով:
5. Թե՞ պատմում է գոյության կռվի դաժան ալիքների մասին:
6. Աչքերիս առաջ երևաց թռռնիկը ու ժպտաց ինձ:

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Չևի պարագան կարող է արտահայտվել ցուցական դերանունով:
2. Ժամանակի պարագան կարող է արտահայտվել բացառական, գործիական հոլովներով:
3. **Համար** կապով չի կարող ձևավորվել պատճառի պարագա:
4. Զիջման պարագան կարող է ձևավորվել **փոխանակ** կապով:
5. Ոչ միայն բայերը, այլև ածականները կարող են ունենալ չափի պարագա լրացում:
6. Նպատակի պարագան ձևավորվում է միայն կապական կառույցներով. առանց կապի՝ միայն որևէ հոլովաձևով, այն չի կարող արտահայտվել: